

Fas Pita

Nægkiariien sə rani mə nəfe i nəkukuə

Nəkukuə i Pita rımərai. Pita in iərmama riti ia twelef nərmama me səvəi İesu. In rımərai nəkukuə i mərhi pen i revən ti nakalasia me səməme kamharə parei fwe profens riti səvəi Rom kani mə Esia Maenor. Pita rokeikei mə truvehi utə nətərigien səvənraha ti nəri nə mə nərmama me nepwın kamhometə irəha ti nahatətəien səvənraha. Pita rokeikei mə rerınraha tramrhi mə İesu rokeikei pik irəha, nənə muvehi nəmisəien ti nirəha. Irəha tuhəkurirə noien səvəi İesu. Irəha tuho iamınha irə ti nəri nə mə Kumwesən rımərfi irəha mə irəha nərmama me səvənhi nənə İesu remhə ti nirəha. Pita rini pen ti nirəha mə tuhaməkeikei mharə ia narəien sə ro ikinan. In rini pen mwi ti nirəha mə ia tıprənə i nərəhaien rasori, mətə tuhaməkeikei mhərer əknekın, mho nətərigien səvənraha rəpwəmwis, mhəmri pen əknekın nətərigien səvənraha ia Kumwesən, nənə mheitenhi narımnari amasan me səməme tuhəpkuvehe kurirə.

¹ İou Pita, iou aposol riti səvəi İesu Kristo.

Iakamrai nəkukuə i rauvehe tukumiaha nərmama pwıspwıs me səməme hıamarə kirkiri ia profens me i Pontas, mine Kalesia, mine Kapatosia, mine Esia, mine Pitinia. ² Kimiaha i nərmama Kumwesən rımərfi kimiaha resi pen nətərigien səvənhi sə in ruvəukurən raka

fwe kupwæn. In rimærfi kímiaha mæ Nænimwîn sævænhi tro kímiaha hiæuvehe mhæmher, mho nækur ikinan me sævænhi, nænə, tihæuvehe mho nækwai Iesu Kristo, tukæfwiafwai kímiaha ia niten.

Næfwakiien sæiou mæ Kumwesæn træriari pehe namasanien mine næmærinuien rasori mwi m kímiaha.

Pwäh sægnægini Kumwesæn ti nimiruien vi

³ Pwäh sægnægini Kumwesæn i in Kumwesæn mine Tata sævæi Iærimænu sækitaha Iesu Kristo! Napiien sævænhi rasori tukutaha. In ro kitaha sətui mwi ia nimiruien vi, nænə, mo kitaha sëmri pen æknekîn nætærigien sækitaha iræ. In ro iaminha iræ næpîn ro Iesu Kristo rətui mwi ia nemhæien sævænhi. ⁴ Kumwesæn ro kitaha sətui mwi mæ tsæuvehi nautə amasan me in truvei pen m nærmama me sævænhi. Nautə amasan me næha ko hæpkimærir mhə, mhæpkæmkemik mhə, nænə nukuraanien sævænraha ko ripkiwæn mhə. Kinæmri amasan nautə me næha fwe ia neiai tukuvei pehe m kímiaha. ⁵ Kímiaha nærmama sëmæme Kumwesæn ro tukuahag kímiaha ia niskaiien sævænhi ti næri nə mæ hiamahatətə iræ. In trətui amasan tukumiaha meste tihæuvehi nimiruien vi sə kinæpnæpenə raka iræ tukətoni rier pehe ia næpîn sampam. ⁶ Ramasan mæ rerimiaha ragien ti narimnari me i. Mətə tækwətækwuni rosi narimnari me sæpæmsæpə tuhæuvehe mho næmisæien m kímiaha ia næpîn ouihi a. ⁷ Narimnari me i kamhæuvehe trahatæn pen mæ kímiaha hiamahatətə pærhien. Aean i kol, næri auær a

---

1:3: 2Kor 1:3   **1:4:** Kol 1:12   **1:5:** Jon 10:28, 17:11   **1:6:** 1Tes 5:10, Jem 1:2   **1:7:** Job 23:10, Prov 17:3, Aes 48:10, Sek 13:9, Mal 3:3, Jem 1:3

mə triṗkiwən mwi nəṗin riti, mətə nərmama tuhaməkeikei mhəuvani ia napw ti nətə sasien mə in kol pərhien uə rekəm. Ia noien nəha rəmwhen a mwi nahatətəien səkimiaha sə ramasan məṗi raka kol, tukaməkeikei ko kimiaha həregi nəmisəien me ti nətə sasien mə hiamahatətə pərhien uə rekəm. Nənə mə hiamahatətə pərhien, nəṗin tukətoni Iesu Kristo rier pehe irə, Kumwesən trəgnəgin kimiaha, muvehi utə nəghimiaha, nənə, muvei pehe nisaiien m kimiaha. ⁸ Nəri auər a mə hiəṗkətoni mhə Iesu Kristo, mətə hiokeikei in. Nənə nəri auər a hiəṗkətoni mhə nəha təkwtəkwuni, mətə hiaməni nṗərhienien irə, nənə, mamhagien. Nagienien nəha hiamregi rasori ṗik anan iərmama riti ko riṗkini mhə ia nəgkiariien. ⁹ Rerimiaha ramagien iaminha irə ti nəri nə mə hiaməuvehi nəri i sə hiamahatətə irə, in i mə Kumwesən truvehimiru kimiaha.

¹⁰ Profet kupwən me hamətui ia suatuk i Kumwesən truvehimiru nərmama irə, nənə mamhəres mə tukəfo irə. Ia nəgkiariien sə Kumwesən riməuvei pen mənraha, irəha həni irapw mə Kumwesən trasitu ia kimiaha ia namasanien səvənhi. ¹¹ Nəṗin Nənimwin səvəi Kristo sə ramarə ia nirəha riməkupwən mini irapw nəmisəien me səməme Kristo triregi ia nṗwran mine nasoriien sə tukuvei pen min truvehe kurirə, profet me haməmwur mə tuhəukurən mə nəfe suatuk mine nəfe nəṗin narimnari me nəha tuhəier pehe. ¹² Kumwesən

---

1:8: Jon 20:29, 2Kor 5:7   **1:9:** Rom 6:22   **1:10:** Mat 13:16-17

1:11: Sam 22, Aes 53, Luk 24:26-27   **1:12:** Efes 3:10

rino pui pen m profet me naha mə nəgkiariien me səmame irəha kamhəni həpkəgkiari mhə ia nəpın səvənraha mə trasitu ia nırəha, mətə haməgkiari ia nəpın səkimiaha trasitu ia kimiaha. Narimnari me i profet kupwən me həməni təkwətəkwuni hiəuvəregi raka rıməuku pen ia tərhui nərmama səmame hənəvisau nəgkiariien amasan səvəi Kristo m kimaha. Nəgkiariien səvənraha rıməuku pen ia Nənimwın İkinan sə Kumwesən rərhi pehe i. Narimnari me i nagelo me irəha mwi hokeikei mə tuhətoni mhəukurən.

Kumwesən sə rınəkwein kimiaha in İəmə İkinan, in rəmher

¹³ Ro pen tihaməkeikei mho nətərigien səkimiaha rərer mwatuk ti noien wok, mho nətərigien səkimiaha pwəh rukurən amasan. Tihəmri pen əknekin nətərigien səkimiaha ia namasanien sə Kumwesən truvei pehe m kimiaha nəpın tukətoni İesu Kristo rier pehe. ¹⁴ Tiho nəkwai Kumwesən rəmwhen ia nəkwərhəkwərha me səmame kamho nəkwai tata me. Fwe kupwən kimiaha hiəreirei nari, nənə mamho noien ərəha me səmame rerimiaha rokeikei pik. Mətə təkwətəkwuni tihəpwəh nəseniien ia nətərigien me naha ravi raka mwi kimiaha. ¹⁵ Kumwesən sə rınəkwein ia kimiaha in İəmə İkinan, in rəmher. Ro İamınhi irə kimiaha mwi tihaməkeikei mho kimiaha nəkur İkinan me, mhəmher ia narimnari me pam səmame hiamo. ¹⁶ İakani İamınhi irə ti nəri nə mə Nəkukuə İkinan rani mə, “Tihaməkeikei mho kimiaha nəkur İkinan me, mhəmher, ti nəri nə mə İou İəmə İkinan İakəmher.”

17 Kìmiaha hiaməkwein Kumwesən mə “Tata.” Mətə in Kumwesən ramo rəmnəmwhen ia nərmmama me pam. Trərpwın noien me səvənraha tresi pen atukwatukw nəfe irəha həno. Ro iamınhi irə mine, nəpın kìmiaha hiamarə ihi ia təkure tıprənə i, tihaməkeikei mhehekır in, mamho noien sə ramasan. 18 Kìmiaha hiəukurən mə kineivinari ia kìmiaha hiəuvəier raka ia narəien ərəha nəha kaha kupwən me səkìmiaha həməuvei pehe m kìmiaha. Mətə kıpkerəku raka mhə kìmiaha ia nari riti sə truvehe mərəha məmwhen ia kol mine silva, 19 rekəm. Mətə kınərəku raka kìmiaha ia nite Kristo in nari keikei ramasan pik. Kristo in rəmwhen ia kwəti sipsip sə ratukwatukw pam, nemhəien uə nərəhaien riwən anan irə. 20 Kumwesən ruvərfi raka in fwe tui nəpın tıprənə ramiwən ihi, nənə təkwtəkwuni rıpkə mhə tui nəpın sampam ruvehe kətoni in rier pehe masitu ia kìmiaha. 21 Ia Kristo kìmiaha hiaməni nıpərhiəien ia Kumwesən sə rino in rətui mwı ia nemhəien səvənhi nənə muvei pen nasorien min. Ro iamınhi irə İəmə sə hiamahatətə irə, mamhəmri pen əknekin nətərigien səkìmiaha irə, in i Kumwesən.

22 Kìmiaha hiamesi pen nəgkiariien sə ro nıpərhiəien mamhokeikei pərhiə piəvtaha me. Ia noien nəha hiənəpərhi raka nımıruien me səkìmiaha həmher. Mətə kìmiaha tihaməkeikei mhəripin mamhokeikei pərhiə kìmiaha me ia rerımiaha pam. 23 Kìmiaha hiənətui mwı

1:17: Mat 6:9, Rom 2:11, 2Tim 4:14, Rev 2:23   **1:18:** 1Kor 6:20

1:19: Wok Me 20:28, Hip 9:12-14, 1Tes 1:2   **1:20:** Wok Me 2:23, Efes 1:4   **1:21:** Jon 14:6, Rom 4:24, 5:1-2, Rom 10:9   **1:22:** Jon 13:34, Rom 12:10   **1:23:** Jon 1:13, Hip 4:12

rəmwhen nəkwərhakwərha me, nənə, nimiruien vi sə hiənətui mwi irə rīpkuku pen mhə ti tata riti sə tremhə, mətə ruku pen ti Tata riti sə trīpkemhə mhə. Nəgkiariien səvəi Kumwesən sə ramīru mamarə rerin rino kimiaha hiətui mwi. ²⁴ Iakani iamīnhi irə ti nəri nə mə Nəkukuə Ikinan rani mə, “Nərmama me pam həmwhen ia nurhi,

nənə namasanien səvənraha rəmwhen ia tihi nurhi.

Nurhi nəha ramaukei, nənə tihin me kamhəsas, ²⁵ mətə Nəgkiariien səvəi Iərimənu ramarə ia nuk nuk me.”

Nənə in i nəgkiariien sə kinəvisau m kimiaha.

2

¹ Ro pen kimiaha tihaməkeikei mhəpwəh noien ərəha me pam. Tihəpwəh mwi neikuəien, mhəpwəh mwi noien nətərigien səkimiaha ro kəru. Tihəpwəh mwi nəmwəkien ia kimiaha me, mhəpwəh mwi niniien nīkaremiaha me.

² Kimiaha tihaməkeikei mhəuwehe mhokeikei pik nəgkiariien səvəi Kumwesən sə rəmher mhəmwhen iəkunouihi əmtəmetə me i kamhasək mə tuhesis. Nəgkiariien i tro kimiaha hiəuwehe mhəpwinari, nənə, Kumwesən ruvehimīru kimiaha. ³ Nəkukuə Ikinan rani mə, “Kimiaha hiənani əghan namasanien səvəi Iərimənu mhətoni mə ramasan pik anan.”

Kristo in kəruətərei mīru

⁴ Həuwehe ti Kristo. In nəha kəruətərei mīru nəha nərmama me həni mə rərəha, mhəpwəh, mətə ia nəmri Kumwesən in kəruətərei keikei anan sə

in rīmārfi. ⁵ Kīmīaha mwi hīamwhen ia kəruətərei mīru me kauvrhəkin nīmwə ia nīrəha, nīmwə sə Nənimwīn ramarə irə. Ia nīmwə nəha, kīmīaha hīamwhən ia pris ikinan me kamhousi əpune nərīmīru me mamhəuvei pen m Kumwesən. Mətə narimnari me səməme kīmīaha hīaməuvei pen rīpko mhə nīpwrai nari mətə kwa nənimwīn. Nənə Kumwesən raməkwein amasan ia narimnari me nəha hīaməuvei pen min ti nəri nə mə hīaməuvei pen ia nəghi Iesu Kristo. ⁶ Rəmwhen ia Nəkukuə Ikinan rani mə,

“Hətoni ro. Iakaməmri kəruətərei riti fwe Saeon,^a
in kəruətərei keikei anan sə iou iakīmārfi,
kəruətərei nəha tukostat kuvrhəkin nīmwə
irə,

nənə iərmama sə trīni nīpərhienien irə, in
trīpkauris mhə.”

⁷ Ro iamīnhi irə, kəruətərei nəha in nəri
keikei tukumīaha nərmama səməme hīaməni
nīpərhienien irə, mətə nərmama səməme həpkini
mhə nīpərhienien irə, kəruətərei nəha rəmwhen
ia nəgkīariien i ia Nəkukuə Ikinan rani mə,

“Kəruətərei nəha nəmə kamhəuvrhəkin nīmwə
hənuə rərəha, mhəpwəh,
təkwtəkwwuni nəha ruvəuvehe mīno
kəruətərei sə rəpi raka pam kəruətərei
me, məkwtəmhiri əknekīn pam nīmwə.”

⁸ Nənə Nəkukuə Ikinan rani mwi mə,

“In i kəruətərei riti sə nərmama tuhapəti irə,
mīne kəpwier sə tro irəha həmwei”

2:5: Efes 2:21-22, Eks 19:6, Aes 61:6, Rev 1:6, Rom 12:1 **2:6:**
Rom 9:33, Efes 2:20 **a 2:6:** Seacon in Jerusalem **2:7:** Mat
21:42 **2:8:** Rom 9:33

Irəha kamhapəti irə ti nəri nə mə kamhərui nəgkiariien səvəi Kumwesən mamhesi pen a nəfe Kumwesən ruvəukurən raka fwe kupwən məmri mə tuho.

⁹ Mətə kimiaha nərmama ia kwənəkwus i Kumwesən rımərfi kimiaha, kimiaha pris me səvəi kig, kimiaha nərmama ikinan me ia kusen kuatia, kimiaha nərmama me səvəi Kumwesən əpa. Kino kimiaha iamınha irə mə kimiaha hiəukurən nini irapwien narimnari amasan me Kumwesən rino. In rınəkwein ia kimiaha mə tiharaka ia nəpıtəvien mhəuvehe ia nukuraanien amasan səvənhi.

¹⁰ Fwe kupwən, kimiaha nərmama auər a me, mətə təkwtəkwuni kimiaha nərmama me səvəi Kumwesən. Fwe kupwən, kimiaha nərmama napiien səvəi Kumwesən riwən tukumiaha, mətə təkwtəkwuni kimiaha nərmama napiien səvənhi ramarə tukumiaha.

¹¹ Nərmama keikei me, kimiaha hiəmwhen iəpwiəpwiə me mine nərmama imwənraha riwən ia tıprənə i. Ro pen iakani pehe tukumiaha i mə tihəpwəh nəsenien noien ərəha me nəha nıpwramiaha rokeikei pik səməme kamharuagən ia nəpın me mə tuhouraha nımıruien səkimiaha.

¹² Təkwtəkwuni nərmama səməme həreirei İərimənu kamhəni ərəha kimiaha mə kimiaha nəkur ərəha me. Ro iamınhi irə narəien səkimiaha hiamarə irə ia nənimenraha traməkeikei matukwatukw, pwəh irəha hətoni noien amasan me səkimiaha, nənə mhəuvehi utə nəghi Kumwesən ia nəpın nəha in truvehe irə.

2:9: Aes 9:2, Aes 40:20-21, 1Tes 2:5, Taet 2:14, Wok Me 26:18, Efes 5:8   **2:10:** Rom 9:25   **2:11:** Sam 39:12, Kal 5:17,24, Jem 4:1
2:12: Mat 5:16, Luk 19:44

Nərmama me səvəi Iesu Kristo tuhaməkeikei mhəsiai nərmama səməme kamhərimənu

¹³ Ti nəri nə mə kımiaha nərmama me səvəi lərimənu səkitaha, tihaməkeikei mhəsiai nərmama me pam səməme haməuvehi nasorijen mamhərimənu. Tihəsiai ia kig sə in rasori anan, ¹⁴ mhəsiai mwi ia nəmə asori me səməme in ramərhi irapw irəha kamhərimənu ia nəghin. Nəmə asori me nəha, kig ramərhi irapw irəha mə tuho nəmisəien m nərmama səməme kamho noien ərəha, nənə mhəgnəgini səməme kamho noien amasan. ¹⁵ Kımiaha tihaməkeikei mhəsiai nəmə asori me pam ti nəri nə mə Kumwesən rokeikei mə noien amasan me səkımiaha trəsisəg tərhui nərmama me i həreirei nari. Pwəh irəha həpwəh mwi niniien nəgkiariien arməri me. ¹⁶ Ramasan mə hiamarə mhəmwhen ia nərmama kineivinari ia nirəha, mətə tihəpwəh niniien mə, “Eh, kineivinari ia nirak. Iakukurən noien nəfe noien ərəha iakokeikei.” Kımiaha tihaməkeikei mamharə mhəmwhen ia iotukwininari me səvəi Kumwesən. ¹⁷ Tihəsiai nərmama me pam. Tihokeikei piəvtaha me, nənə tihəhekir mhəsiai Kumwesən, nənə tihəsiai kig sə ramərimənu.

¹⁸ Kımiaha slef me, tihaməkeikei mho nəkwai nəmə asori me səkımiaha, nənə mhəuvei pen nisaiien minraha. Tiho iaminihi irə minraha pam, nəmə asori me səməme kamho riməru mamasan m kımiaha mine nəmə asori me səməme kamho noien skai me m kımiaha. ¹⁹ Rəfo hiamo a narimnari me səməme hatukwatukw mətə nəmə asori me səkımiaha kamho rərəha ia kımiaha? Trini minuə hiəukurau ia nəpin skai me

nəha, mamhəti pen a m Kumwesən, Kumwesən trəkwein amasan ia kimiaha. ²⁰ Trini minuə hiamō noien ərəha, kamo nəmisəien m kimiaha tukwe, hiamō nətərigien səkimiaha rəpwəmwis ti nuvehien nəmisəien nəha, noien nəha ko kəpwəh nəgnəginien kimiaha tukwe. Mətə mə kimiaha hiamō a noien amasan, nənə kamo nəmisəien m kimiaha tukwe, Kumwesən trəkwein amasan ia kimiaha trini minuə hio nətərigien səkimiaha rəpwəmwis ti nuvehien nəmisəien nəha. ²¹ Kumwesən rinəkwein ia kimiaha mə tihəuvehi nəmisəien, ti nəri nə mə Kristo in mwi rīməuvehi nəmisəien tukumiaha. In rīməkupwən mahatən noien atukwatukw nəha mə kimiaha tihesi pen a təmwheki nisun. ²² Nəkukuə Ikinan rani mə,

“In rīpko mhə noien ərəha riti,

kīpkregi mhə neikuəien riti ia tərhun.”

²³ Nəpīn nərmama həni nəgkiariien ərəha irə, mətə in rīpkəski mhə irəha. Nəpīn in rīregi nəmisəien ia nīpwran, mətə in rīpkini mhə mə trərpwīn tai nərəhaien. Mətə rīnəmri pen narimnari me pam ia rəgi Kumwesən sə raməkiri atukwatukw nari. ²⁴ In rīməuvehi noien ərəha me səkitaha ia nīpwran ia nei kamarkuauī mə ia nīkaren səvəi noien ərəha kitaha tsemhə nənə ia nīmīruien səkitaha tsamo noien atukwatukw. Nəmisəien me səvənhi rīməregi ia nīpwran rīno kimiaha hiəuvehe mhəsanin. ²⁵ Fwe kupwən kimiaha hiəmwhen ia sipsip me səməme hənəruēi, mətə təkwtəkwuni kərari ia kimiaha hiəvərərig

---

2:20: 1Pit 3:14,17, 1Tes 4:14   **2:21:** Mat 16:24, Jon 13:15   **2:22:** Jon 8:46
2:23: Aes 53:7, 1Tes 3:9   **2:24:** Hip 9:28, Rom 6:2,11, Aes 53:5
2:25: Aes 53:6, Esik 34:5-6, Mat 9:36, Jon 10:14

mhəuvəuvehe ti Iərmama ramətui ti sipsip me, in i Iərmama ramətui ti nimiruien səkimiaha.

3

Nipran mine nərman me səvənraha

¹ Ia noien a mwi nəha, kimiaha nipran me tihaməkeikei mhəsiai nərman me səkimiaha. Nənə trini minuə irəha nepwin həpkini mhə nipərhiēnien ia nəgkiariien səvəi Kumwesən, mətə noien a səkimiaha truvi irəha həuvehe mhahatətə. Noien səkimiaha rəmwhen məpi raka mə hiəgkiari minraha. ² Nəpin irəha hətoni mə noien səkimaha rəmher, hiaməsiai irəha, nənə noien nəha truvi irəha həuvehe mahatətə. ³ Rərəha mə hiamasan pen ia nipwramiaha iruə ia noien nəha sə hiamərəri nīmwai nukwənemiaha, mamhəuvei pen marəmarə me kino ia kol mine tinari amasan me. ⁴ Mətə tihamasan pen imwə ia rerimiaha sə kipkətoni mhə. Ramasan mə tihəuvehe mho nipran səməme nətərigien səkimiaha rəpou mafafa. Noien iaminha irə ramasan anan ia nəmri Kumwesən mipkiwən mhə. ⁵ In i noien səvəi nipran ikinan me fwe kupwən səməme hənəmri pen əknekīn nətərigien səvənraha ia Kumwesən. Irəha hənəməsiai nərman me səvənraha, nənə ia noien nəha hənāmamasan pen ia rerinraha. ⁶ Rəmwhen ia Sera, in rino nəkwai Epraham, nənə maməkwein in mə iəmə asori səvənhi. Nənə kimiaha nipwnəti Sera me trini minuə hiamo noien amasan, mhəpkehekīr mhə nari riti sə ramo nehekīrien.

⁷ Ia noien a mwi nəha, kɪmiaha nərman me tihaməkeikei mharə kɪmiaha nɪkare rəgɪmiaha me, mhəukurən mə irəha pran nɪskaiien səvənraha rɪpkiskai pɪk mhə rəmwhen ia iərman. Kɪmiaha tihaməkeikei mhəuvei pen nɪsaiien mɪnraha, tɪ nəri nə mə kɪmiaha mɪnraha tihəuvehi pəri nəri amasan i nɪmɪruien rərɪn. Tiho iamɪnha irə pwəh nari riti trəpwəh nəsisəgɪen nəfwakiien me səkɪmiaha

Nəmisəien kamregi tɪ noien amasan

⁸ Nəgkiariien sampam. Kɪmiaha pam tihaməkeikei mho nətərɪgɪen səkɪmiaha ruvehe mo kuatia, tihapi kɪmiaha me, mhokeikei kɪmiaha me, mho rerɪmiaha rɪməru tukumiaha me, mhəuvehi irapw nətərɪgɪen səkɪmiaha. ⁹ Trɪni mɪnuə nərmana kamho rərəha ia kɪmiaha, mətə tihəpwəh nərpwɪnien tai nərəhaien. Trɪni mɪnuə nərmana hai m kɪmiaha, mətə tihəpwəh nərpwɪnien. Mətə tihəkwein amasan a ia nɪrəha. Tiho iamɪnhi irə tɪ nəri nə mə Kumwesən rɪnəkwein kɪmiaha mə tiho noien nəha, mə hiəuvehi namasanien səvənhi. ¹⁰ Nəkukuə Ikinan rani mə,

“Iərmana sə rokeikei nɪmɪruien amasan,
 nənə mokeikei mə trɪregi ramasan ia nəpɪn me
 pam,
 in traməkeikei məpwəh nɪniien mwi nəgkiariien
 ərəha me ia nərəmɪn,
 məpwəh mwi neikuəien ia tərhun.

¹¹ In traməkeikei mɪrərɪgɪ ia noien ərəha me səvənhi, nənə mo a narimnari amasan me.

In traməkeikei mətui suatuk səvəi
nəməriniuen, nənə mukurirə i.

¹² In traməkeikei mo iam̄inhi irə ti nəri nə mə
lərimənu ramətoni amasan nərmama
səməme hatukwatukw,

nənə mamətərig amasan ia nəfwakiien
səvənraha,

mətə in raməmwəki səməme kamho noien ərəha.”

¹³ Tr̄ini minuə hiəskai pik ti noien amasan me,
sin trouraha k̄imiaha? Iərmama riti riwən!

¹⁴ Mətə tr̄ini minuə nəp̄in me nəpw̄in nərmama
kamho k̄imiaha hiamregi rərəha ia n̄ipwramiaha
ti noien atukwatukw sək̄imiaha, mətə ia nətərigien
sək̄imiaha, k̄imiaha tihəregi ramasan. Tihəpwəh
nehəkirien ia nirəha, mhəpwəh nətərig pikien.

¹⁵ Mətə ia rer̄imiaha tihəsiai Kristo mə in Iərimənu
sək̄imiaha. Tihərer mwatuk ia nəp̄in me pam
ti n̄ipwenien nəgkiariien səvəi nisəməme nəha
nərmama səməme tuhəres ia k̄imiaha mə rəfo
hiaməmri pen əknek̄in nətərigien sək̄imiaha ia

Iesu. ¹⁶ Mətə tihəgkiari məru minraha ia nisaiien,
mhəpwəh noien nari riti sə tro hiəregi fwe ia
rer̄imiaha mə hiəno nərəhaien. Tiho əpa noien
amasan me ti nəri nə mə k̄imiaha nərmama
me səvəi Kristo. Tr̄ini minuə hiamo iam̄inhi irə
nərmama me i kamhəni n̄ikaremiaha mə noien
sək̄imiaha rərəha tuhauris ti nəgkiariien ərəha
me səvənraha. ¹⁷ Tr̄ini minuə ia nətərigien səvəi

Kumwesən mə hiaməuvehi nəmisəien ti noien
amasan me sək̄imiaha, ramasan pik anan mw̄i
məpi raka mə hiaməuvehi nəmisəien ti noien
ərəha me sək̄imiaha. ¹⁸ Ro iam̄inhi irə ti nəri nə

3:14: Aes 8:12-13, Mat 5:10, 1Tes 2:20, 4:14

3:16: 1Tes 2:12

3:17: 1Tes 2:20

3:18: Rom 6:10, Efes 2:18

mə Kristo rımamhə ti noien ərəha me. Rımamhə nəpın kuatia a rınəmwhen. Ko rıpkemhə mhə mwi ia nəpın riti. In iərmama atukwatukw anan, mətə rımamhə ti nərmama həpkatukwatukw mhə mə truvehi kimiaha hiəuvən ti Kumwesən. Hənousi əpune in nənə nıpwran remhə, mətə Nənımwın ro in rətui mwi ia nemhəien səvənhi, ¹⁹ nənə ia nıskaiien səvəi Nənımwın nəha in revən mını irapw nəgkariien riti ti nənımwın me i ia kalapus, ²⁰ səməme hənəmərui nəkwai Kumwesən fwe kupwən anan nəpın Kumwesən ramo nətərigien səvənhi raməpwəmwis mameitenhi ia nəpın Noa rınauvrhəkin nıtətə. Nərmama eit a, irəha kamhəmak ia nəkwai nıtətə, Kumwesən rıməuvehimıru irəha ia nui. ²¹ Nui nəha, in nə nənımwi paptəes sə rauvehimıru kimiaha nəha təkwtəkwuni. Paptəes i rıpkə mhə nıpwran i mə rınaikuas raka nəmtıgei ia nıpwrai iərmama, mətə nıpwran mə hiəres Kumwesən mə rerımiaha truvehe mamasan məmher. Paptəes nəha rukurən nuvehimıruien kimiaha iamınha irə ti nəri nə mə Iesu Kristo rınətui mwi ia nemhəien səvənhi. ²² Iesu nəha, in ruvavən raka fwe ia neiai, maməkure ia nıkare Kumwesən mwatuk, nagelo me, mınıe nənımwın me səməme kamhəuvehi nasoriien mınıe nıskaiien kamhəsiai in, mamho nəkwən.

4

Narəien kamarə irə kamesi pen nəkwai Kumwesən

3:20: Jen 6-7

3:21: Hip 10:22

3:22: Mat 22:44, Efes 1:20-21

¹ Nəpɪn Kristo ramarə ia tɪprənə i, in rɪregi nəmɪsəien ia nɪpwran. Ro pen kɪmiaha mwi tihaməkeikei mhəuvehi nətərigien rəmwhen ia səvənhi mə tro kɪmiaha hiəskai, tɪ nəri nə mə nərmama səməme kamhəregi nəmɪsəien ia nɪpwranraha rəmwhen ia Kristo, irəha həpwəh mwi noien noien ərəha. ² Ro pen nəpɪn hiamarə ia tɪprənə i, tihəpwəh nesi penien noien ərəha me səməme rerɪmiaha rokeikei, mətə tihesi pen suatuk səvəi noien nəkwai Kumwesən. ³ Nəpɪn sə ruvəuvehe muvəukurau raka hiənərə irə rɪnəpwəmwi s mɪnəmwhen. Ia nəpɪn nəha kɪmiaha hiənamo noien ərəha me səməme nərmama hərəirei Kumwesən hokeikei pɪk. Hiaməiri əpnəpen kɪmiaha me, mamho noien ərəha me nɪpwramiaha rokeikei, mamhənɪmwi nənɪmwien skai mamhakonə irə, mamhətui pɪk nərhəien, mamho lafet ərəha me, nənə mamhəfwaki m nənɪmwi nari me noien i in noien ərəha anan. ⁴ Ipwet mɪne nərmama me nəha hərəirei Kumwesən nənɪmenraha ramier tɪ nəri nə mə kɪmiaha tihəpkaiu mhə mhəuvən kɪmiaha mɪnraha, mhəpko mhə noien ərəha me sə rasori pɪk anan. Nənə irəha kamhəni ərəha kɪmiaha tukwe. ⁵ Mətə irəha tuhaməkeikei mhəni irəpw tɪ Kumwesən mə hənəfarə irə. In ramərer mwatuk mə trəkiri nərmama həuvamhə mɪne səməme kamhəmɪru. ⁶ Ro pen kɪnəvisau raka mwi nəgkiariien amasan səvəi Kristo m nərmama səməme həuvamhə, mə nəri auər a haməuvehi nərpwɪnien ia nɪpwranraha mhemhə rəmwhen ia nərmama pam, mətə ia nənɪmwɪnraha kamharə

4:1: Rom 6:2,7   **4:2:** 1Jon 2:16   **4:3:** Efes 2:2-3   **4:5:** Wok Me 10:42   **4:6:** Rom 8:10, 1Kor 5:5

mamhesi pen nəkawai Kumwesən.

⁷ Nəpɪn sə narimnari me pam tuhəiwən irə ruvəuvehe ipaka. Ro pen tihəpwəh nakonəien ia nənimwiien skai. Nətərigien səkimiaha traməkeikei məmak amasan mə hiəukurən nəfwakiien. ⁸ Nəri sə tihəkupwən mho in i tihaməkeikei mhokeikei kımiaha me ia rerımiaha pam ti nəri nə mə nokeikeiien ramousəman noien ərəha me həpik hiəpkətoni mhə. ⁹ Ramasan mə tihəsevər ia rukwənu me səkimiaha tukumiaha me, mhəpwəh nəgkiari əgkiari pikien tukwe. ¹⁰ Kımiaha kuatia kuatia hiaməuvehi nari riti sə Kumwesən rıməuvei pehe m kımiaha ramo hiamskai ti noien wok səvənhi. Ro iamɪnhi irə tihaməkeikei mho rəmwhen ia iotukwininari sə ramətui amasan ti nautə səvəi iəmə asori səvənhi, nənə, mhəuvehi namasanien me i səpəmsəpə Kumwesən rɪnəriari pehe, mhasitu ia kımiaha me irə. ¹¹ Trini mɪnuə kımiaha riti in iərmama səvəi nəvisaiuen, ramasan mə in trəvisau mɪni irapw nəgkiariien səvəi Kumwesən. Trini mɪnuə kımiaha riti in iərmama səvəi nasituien, ramasan mə in trasitu, mo ia nəsanɪnien sə Kumwesən rauvei pen min. Mə kımiaha hio iamɪnha irə, nərmama tuhətə narimnari me hiamo nənə mhəgnəgini Kumwesən ti Iesu Kristo. Pwəh nasoriien mɪne nərimənuien krauevən tukwe in ia nuk nuk me. Ouəh, pwəh ro iamɪnhi.

Nəmisəien kamo m nərmama me səvəi Iesu Kristo

¹² Nərmama keikei me. Rərəha mə hiamərkərinari ia nəmisəien i rəmwhen ia napw

---

4:7: Rom 13:11-12, 1Kor 10:11, 1Jon 2:18   **4:8:** 1Pit 1:22, Jem 5:20   **4:9:** Hip 13:2   **4:10:** Rom 12:6-8   **4:11:** 1Kor 10:31
4:12: 1Tes 1:6-7

sə rauvehe tukumiaha nəha təkwtəkʷuni mə tro mətə sas ia nahatətəien səkimiaha. Hiəukurən mə rɪpko mhə kimiaha əpa hiamregi nəmisəien me iamɪnha irə. ¹³ Mətə ramasan mə rerimiahaha tragien ti nəri nə mə nəmisəien me i hiamregi həmwəhen a ia səməme Kristo rɪməregi. Trini mɪnuə hiamo iamɪnhi irə, nənə rerimiahaha tragien pɪk anan nəpɪn tukətoni in rier pehe ia nɪskaiien səvənhi. ¹⁴ Trini mɪnuə nərmama kəmhəni ərəha kimiaha ti nəghi Kristo, nənə, rerimiahaha tragien, ti nəri nə mə Nənɪmwɪn asori səvəi Kumwəsən ramarə ia kimiaha. ¹⁵ Mətə rərəha mə kimiaha riti rousi əpune iərmama, uə rakres, uə rərui loa, uə rani neikuəien mamouraha nəghi iərmama irə. Trini mɪnuə kimiaha riti ro iamɪnhi irə, ratukwatukw a mə tuko nəmisəien mɪn. ¹⁶ Mətə trini mɪnuə kamo nəmisəien m kimiaha riti ti nəri nə mə in iərmama riti səvəi Kristo, ramasan mə iərmama nəha trəpwəh naurisien, mətə pwəh in rini nəghi Kristo muvehi utə Kumwəsən irə. ¹⁷ Iakani iamɪnhi irə ti nəri nə mə nəpɪn sə Kumwəsən trəkiri noien me səvəi nərmama irə ruvəuvehe nəha təkwtəkʷuni, nənə in trukupwən məkiri noien me səkitaha nərmama səməme samarə ia nəkwai nɪmwə səvənhi. Trini mɪnuə rukupwən ia kitaha, nənə trəfo ia nərmama səməme kəmhərui nəgkiariien amasan səvənhi? In trəkiri noien me səvənraha kurirə ikin, mo riskai mwi mɪnraha məpi raka. ¹⁸ Nəkukuə Ikinan rani mə,
 “Trini mɪnuə rəknekɪn ti nərmama atukwatukw me mə tuhəuvehi nɪmɪruien,

---

4:13: Wok Me 5:41, Rom 8:17, 2Tim 2:12, Jem 1:2   **4:14:** Sam 89:50-51, 1Tes 2:20   **4:16:** Wok Me 11:26, Fil 1:20   **4:17:** Jer 25:29, 2Tes 1:8   **4:18:** Luk 23:31

nənə rəfo ia nərmama səməme həkisaii mhə
Kumwesən mamho noien ərəha, irəha
tuhəfa mhəuvehi nimiruien?”

¹⁹ Ro iam̄nhi irə nərmama səməme kamhəregi
nəmisəien, mətə ti nəri nə mə nətərigien səvəi
Kumwesən, ramasan mə irəha tuhaməmwur
pen ia noien amasan, nənə, mhəmri pen
nimiruien səvənraha ia rəgi Kumwesən mə trətui
amasan tukwe. Irəha həkurən nətigiteien irə.
In Kumwesən rino neiai mine tīprənə mine
narimnari me pam.

5

*Nəvəhagien revən ti elta me səvəi nəfwakiiən mine
ntəmaruə me*

¹ Nənə iakokeikei mə takəgkiari kwopti m
kimiaha elta me səvəi nəfwakiiən. Iou elta
riti səvəi nəfwakiiən iakəmwhen a ia kimiaha.
Iakinətoni Kristo ia nənimek nəp̄in r̄iregi
nəmisəien me ia n̄ipwran. Narimnari asori me
i r̄ipko mhə tui h̄aier pehe iou mwi takətoni.

² Kimiaha tihaməkeikei mhətui amasan t̄i
nərmama me səvəi Kumwesən səməme in r̄inəmri
irəha ia rəgimiaha. Irəha həmwhen ia sipsip
me səvənhi. Rərəha mə tihətui amasan t̄i n̄irəha
rerim̄iaha rəpwəh n̄agienien, mətə tihətui amasan
t̄i n̄irəha rerim̄iaha r̄agien rəmwhen Kumwesən
rokeikei. Nənə rerim̄iaha trəpwəh n̄irh̄iien mə
tihəuvehi manə irə. Mətə tihətui amasan a t̄i
n̄irəha t̄i nəri nə mə rerim̄iaha ramagien mə
t̄ihasitu. ³ Nənə rərəha mə tihəfiəutə kimiaha me,
mamhərimənu ia sipsip me i səməme Kumwesən

rinəmri irəha ia rəgimiahā, mətə tiho noien sə ratukwatukw mamasan mə irəha həukurən nətoniien mhesi pen noien səkimiahā. ⁴ Iəmə sə rasori anan ia nərmama səməme kamhətui ti sipsip me trier pehe, nənə nəp̄in nəha in trəgnəgini kimiahā muvei pehe nasoriien m kimiahā sə tripkiwən mhə.

⁵ Ia noien a mwi nəha kimiahā ntəmaruə me tihaməkeikei mhəsiai elta me səvəi nəfwakiiien. Kimiahā pam anan tihəuvehi irapw nətərigien səkimiahā reiwaiu mhasitu ia kimiahā me, ti nəri nə mə Nəkukuə Ikinan rani mə,

“Kumwesən rerin ripkagien mhə ti nərmama səməme kamhəfiətə ia nirəha, mətə raməriari pen namasanien səvənhi m nərmama səməme kamhəuvehi irapw irəha.”

⁶ Ro pen kimiahā tihəuvehi irapw atukw kimiahā, mharə tegin rəgi Kumwesən əsanin, mə in truvehi utə kimiahā ia nəp̄in atukwatukw səvənhi. ⁷ Nənə tihəuvehi pam katipə pəmpəm me səkimiahā mhəuvehe mhəmri pen m Kumwesən ti nəri nə mə nəp̄in me rerin ramrhi kimiahā.

⁸ Hətui mhətui amasan ti nəri nə mə iəremhə asori Setan raməmwəki kimiahā. In rəmwhen ia laeon riti sə raməkri asori mamavən mamətui iərmama mə trəni. ⁹ Tihərer əknek̄in ia nahətətəien səkimiahā mhəpwəh nəseniien in, ti nəri nə mə hiəukurən mə ia kwopun me pam ia tiprənə i kamo nəmisəien m piəvtaha me ti nəghi Iesu rəmwhen a ia nəmisəien me i kamo m kimiahā.

5:4: Hip 13:20, 1Kor 9:25   **5:5:** Efes 5:21, Jem 4:6   **5:6:** Mat 23:12, Jem 4:10   **5:7:** Sam 55:22, Mat 6:25-30   **5:8:** 1Tes 5:6
5:9: Efes 6:11-13, Jem 4:7

10 Kumwesən in nukune namasanien me pam. In rinəkwein ia kīmiaha hiəuvehe mho kuatia kīmiaha Kristo mə tiharə kīmiaha min ia nasorien səvənhi sə trīpkiwən mhə. Kurirə ia nəmisəien kwakwa nəha hiamregi, in tromasan kīmiaha, məmri əknekīn kīmiaha hiəuvehe mhəskai mhəpwəh nikiukiuien. 11 Pwəh in rərīmənu ia nuk nuk me. Ouəh, pwəh ro iamīnhi.

Nəgkiariien sampam

12 Saelas i kīmrau min, iakamətoni mə in piəvtaha riti iakukurən nətigiteien irə, in rinasitu ia nirak mirai pen nəgkiariien səiou ia nəkukuə i. Iakamərhi pehe nəkukuə i tukumiaha, mamərpwi əknekīn kīmiaha, mani irapw mə in i namasanien pərhiēn səvəi Kumwesən tihərer əknekīn irə. 13 Pran sə ramarə ia Papilon^a Kumwesən rīmərfi kīmiaha min, in rani ramasan tukumiaha, nənə nərik Mak, in mwī rani ramasan tukumiaha. 14 Tihəni ramasan tukumiaha me, mhakei m kīmiaha me ia nakeiēn sə rahatən nokeikeiēn. Pwəh nəmərīnuien tramarə tukumiaha pam nərmama me səvəi Kristo.

5:10: 1Tes 2:12, 1Tes 1:6   **5:13:** 2Tim 4:11   **a 5:13:** Ia vas 13 Pita rini nəgkiariien i mə, “Pran sə ramarə ia Papilon.” Ripko mhə Papilon taon asori nəha Oltestamen raməgkiari irə, mətə rosi Pita rani Papilon in taon nəha Rom. Pran sə ramarə fwe ikīn in nəha nakalasia me səvəi Iesu Kristo ia taon nəha.   **5:14:** 1Kor 16:20

Nəkukuə Ikinan
The New Testament in the Nafe (Kwamera) language
of Southeast Tanna, TAFEA Province, Vanuatu
Niutestamen long lanwis Nafe blong Vanuatu.
Le Nouveau Testament dans la langue Nafe de
Vanuatu.

copyright © 2013 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Nafe (Nafe)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2019-06-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files dated 31 Aug 2023

26b0f540-c192-5878-be67-18ede9ab1416